

Youti pite ningi Pita lantei

¹ Ki Saimon Pita, ki pupane lite Jisas Krais, le ki metine litikesio towa lele.

Ki kantei youti nepei ne ise nimoure mete wuso yingowo tisi teingi liti yulpowo Jisas Krais watafei ku pepe. Ku mingowo tisi liti mulpowo Jisas Krais wusoli le metine teingi tuwopoutei le le Ma Ili louku, le le metine liti kanouku.

² Ise fei retawo Ma Ili lire Apa Ili louku Jisas, le te miso onom maneise le te waise onom malye.

Ma Ili keinuku pite le pele lotei

³ Ma Ili lire singe lipi pele, le wauku men nange yeflipiye piti kanouku nampir ratei tef fei lepei le piti ku ma ratei mingowo tisi lele. Min polpepei so le wauku enke piti ku ma onposio re retawo le lotei wuso keinuku re linauku piti ma mingiepe wai pele, le ku ma ratei teingipetei watafei le lotei.

⁴ Le lire singe lipi pele, le wauku menmen teingipetei wuso le linu lirpei piti ma wauku pepe, le Ma Ili lolpepei soma menmen teingipe wuso le wauku pepe, ku ma miripe piti kaneise le ise ma yeinei nautepe il olpe pite tef lepei wuso peilaise enke piti yingiepe le pe waise moingi, yeinei nautepe le ise ma yingiepe wai pite Ma Ili pele piti ma ratei teingipetei watafei le lotei.

⁵ Il pal potei fei pepei so ise ma yirkilau onposi piti yingiepe il men nange teingipe, le ise yingiepe yapwonou piti yulpowo Ma Ili. Wem ise yingiepe il men nange teingipe, ise ma onposi piti kapi

enke pire wuru le ise ma yesiepe yapwonou pire wai leise liti yingiepe il men nange teingipe.

6 Wem ise kapi enke pire wuru, ise ma onposi piti yapiri enke peise le ise yesiepe yapwonou pire wai leise liti kapi enke pire wuru. Wem ise yapiri enke peise, ise ma onposi piti yile singe wem moingi faleise le ise yesiepe yapwonou pire wai leise piti yapiri enke peise. Wem moingi faleise le ise yile singe, ise ma ratei teingipetei watafei Ma Ili lotei, le ise yesiepe yapwonou pire wai leise liti yile singe wem moingi faleise.

7 Wem ise ratei teingipe watafei Ma Ili lotei, ise ma onposi piti yailelepe ilim winkem nemple le ise yesiepe yapwonou pire wai leise liti yirkilau rautuwo Ma Ili. Le wem ise yailelepe ilim winkem nemple, ise ma onposi piti kani onom yantepe re onom kerepe mete nemple le ise yesiepe yapwonou pire wai leise liti yailelepe ilim winkem nemple.

8 Wai fei pepei ise ma yesiepe re yingiepe, le wuso ise onom kerepetei piti yingiepe wem oli oli, pe ma kaneisetei piti retape wai pite Apa Ili louku Jisas Krais.

9 Wolo metine minele piti lesiepe re lingiepe wai fei pepei kolo olo, le ma wata pirpolo metine piti lutepe olpe, le le miso luntoli loporo kolo, le le olo lironom lire il olpe pele pite pinu wuso teluwi pite Jisas Krais kaptotowo lope, wem metine lotei lepe weitei yofu le pe kaltei lepe.

10 So ilim winkem peiki, ise onposi wuso Ma Ili linaise le le keinise pite le pele lotei le ise ma yirkilau yingiepe wai pele, le wuso ise yolpepe, ise miso yuwalo yire il men nange olpe kolo olo.

¹¹ Ise yingiepe wai pele le Ma Ili ma lusaise rautu isotei wem ise ye uf teingi liti ratei yingi wem wem. Le uf teingi lite Jisas Krais, le Apa Ili le le metine piti kanouku.

¹² Il pal fei pepei so ki ma wem oli oli kirpei keilaise enke kiripe wai pite Ma Ili piti ise ma yingiepe, le wuso ise olo retape fei le ise yirkilau onposi piti yingiepe il punkom fei pepei, pepe ma teingipe wolo ki ma kirpei piti keilaise enke.

¹³ Ki onposi kirpolo ki kingiepe tuwopou piti kirpei keilaise enke le ise ma onposiepe wai pite Ma Ili pele piti ise ma yingiepe, le ki ma kirpei keilaise enke wem oli oli wem ki wala namin kratei.

¹⁴ Ki kretai piti wem olo lireiki malfemye piti ki ma kusa topo oli fei lepei lato wusoli Apa Ili louku Jisas Krais olo linu lirpeiki fei.

¹⁵ Le ki min so onpositei piti ma kaptei il fei pepei kirpeise le wem ki ka fei, ise miso onposiepe il fei pepei wem oli oli.

Ku kutou mire lutepe pouku mulwepe singe lipi pite Krais

¹⁶ Ku mirpeise mire Apa Ili louku Jisas Krais piti le lau lire singe lipi pele, ku kutou mire lutepe pouku mulwepe singe lipi pele fei, le ku min so mirpeise pepe, le ku mingiepe tipipi nemple yaupe mirpeise kolo olo.

¹⁷ Ku kutou mile muluwo Jisas piti Ma Ili, le Eiya lite yuwei, le lirpei leila nange lele le le kosauku lire singe lipi pele wem il pite Ma Ili pirpei fale teplai yuwei pau pirpei polpepei, “Le ninge nange leikitei, le ki onom teinginetei kasio.”

18 Ku kutou mingitepe il fei pepei pirpei fale teplai yuwei pau wem ku mire Jisas Krais lotei mepi mile tumun wuso Riri lite Ma Ili lirpei liri Jisas Krais lepe.

19 Le ku min so mirkilau mulpopo il wuso mete emarengi peptalo pepe. Le wuso ise yingiepe il fei pepe, fei pepe ma teingipe wusoli il fei pepe, pe watafei weli piti loli ratei tulum munkunum nainu le le fale wem Jisas Krais nou lau le ise ma enke teingipetei piti yuluwo.

20 Ise ma yinu retai yolpepei, il wuso mete emarengi pirpei le pe paptei paitai yousi pite Ma Ili pele pepe, metine minele re miso lire singe pele lotei piti lirpei namuku lire il pal pelpe re kolo olo.

21 Wusoli il wuso mete emarengi pirpei pepe, pe potei onposiepe piti pirpei kolo olo, wolo Riri Teangi lunkuwepe le le leilape enke piti pirpei il wuso Ma Ili watepe piti ma pirpei pepe.

2

Mete piti pempetei pirpolo pe mete emarengi pite Ma Ili

1 Mete piti pempetei pirpolo pe mete emarengi pite Ma Ili pele pepe, sungoi pe falepe mete piti Israel le fei re, mete olpe fei polpepe pepe ma faleise le pe pempetei pirpolo pe mete piti peitaloise pire il pite Ma Ili. Pe ma pempeteise pire il teingelem yaupe re il tipe pelpe piti ma pireise olpe, le pe peingi potei wem pe polpepe. Pe ma pempeteise pirpolo Jisas Krais olo la lung-wipe il olpe pite ku mete piti tef kolo olo, le fei pepei, moingi ma frou falepe.

² Mete wuru ma weitei pulsipe piti pingiepe il men nange olpe pelpe le wem mete piti wala weitei yefi kolo pepe, wem pe pulwepe fei polpepei, pe ma pirpei kelelauku pire tisi liti mingiepe il punkom.

³ Mete wuso pempetei pirpolo pe mete piti peitaloise pire il pite Ma Ili pepe, pe onposi piti ma kapi menmen peise piti kane potei wem pe pirpeise pire il teingelem yaupe wuso pelpe potei onposiepe pepe. Wolo Ma Ili linu lirpei fei piti mete olpe fei polpepe pepe, pe ma pila moingi le moingi lelpe olo liri pe malfem.

⁴ Ririm pite yuwei wuso pingiepe il olpe pepe, Ma Ili liri pe malye kolo olo, wolo le liri pe tulum liti pila moingi le le lesiepe lapiri pratei tulum fei lepe olo munkunumtei, pratei pungario wem liti Ma Ili ma kapi il laptei liri pe.

⁵ Mete pite sungoi, pe pingiepe il olpe le Ma Ili liri pe malye kolo olo, wolo le kesi tipe ili laltei mulfipe mete olpe piti pire il olpe pepe pa yalipeye. Noa loteteiye, le metine teingi piti leptalo il lire tisi lite Ma Ili piti mete ma pratei teingipe tuwopou liso Ma Ili kanowo lire moto re eple tuleingi pire nimoure pelpe, pe pire eti plen poungo te twinges.

⁶ Ma Ili laltei moingi ili falenge uf lingi Sodom lire Gomora. Weli ili fale lautei uf fei tepe tire mete re men nange pelpe, weli laplei liri pe nempleiye, le Ma Ili lolpepei piti ma kosape mete piti pingiepe il olpe le pe ma paisiom.

⁷ Lot, le metine teingi le le onom one lasiepe mete piti pingiepe il men nange olpe liso Ma Ili kanowo.

⁸ Lot ratei leingalope mete olpe pepe, le epli wem oli oli le lingitepe il olpe pelpe le le lulwepe mete pauleli nemple re piri nemple olpe, le le onom pele olo one re moinginetei lasiepe.

⁹ Le wuso moingi men nange fale piti ma weisipe mete teingipe pualo pasiepe, Ma Ili olo retai piti kaniepe mete fei pepe. Le mete piti pingiepe il men nange olpe pepe, Ma Ili ma lusape pila moingi wem oli oli, pe pe fale wem le ma kapi il laptei liripe.

¹⁰ Il fei pepei olo punkom le pe pirpei polwepe mete piti enke falepe il men nange olpe piti ma pingiepe pepe, le pe tounga pesi Ma Ili piti luntoluwepe.

Mete piti pempetei pirpolo pe mete piti peptalo mete pire il pite Ma Ili pele pepe, pe olo topungou olpe kolo olo, le pe olo turwepe pasi men re kolo olo. Pe tounga pesipe ririm piti yuwei le pe pirpei kelelape pire il olpe.

¹¹ Ririm pite yuwei pepe, pe singetei pinuwepe mete piti pempetei pirpolo pe mete piti peptalo mete pire il pite Ma Ili pepe, wolo ririm pepe, pe pamtuwepe re pirpowo Ma Ili pire potei wane kolo olo.

¹² Wolo mete fei pepe, pe pirpei kelelape men-men wuso pe pretape kolo olo. Pe wata pirpolo kapi enke pite siyem pite towa yawi le pe fu karipe pe yo ma pire peptalo potei, pa pelengiye.

¹³ Pe potei kete moingi paltei potei, wusoli wem pe watepe mete nemple moingi, pe potei re ma namti pila moingi. Pe onposi pirpolo wem epli, pe ma rautu nemple poporotei piti paplei oweli re tipeluwi wurutei le pe pini purungo, le pe ma

enke teingipetei. Pe ma kete topo oli palteise wem pe pau pireise yepi yifei yapplei, wusoli pe pempetei piti pire potei teingipe pinge topo yuwei wolo enke pelpe leinginim olo olpe piti pempesipe mete.

¹⁴ Pe onom kere piti pulwepe nimoure le pe enke falepe piti ma pauleli nemple ausi. Pe enke falepe il olpe piti pingiepe le wai oli lelpe miso kere kolo olo. Pe ma pempesipe mete wuso enke pelpe olo singe kolo pepe, le pe ma puwalo pire il olpe pelpe. Pe peitalo potei piti enke konowa re mawei le pe pire filai. Ma Ili miso watepe moingi.

¹⁵ Pe pusa tisi tuwopou lato le pe fupepletei. Pingowo tisi lite Balam, le ninge lite Beor. Balam, le metine liti onom puwo era piti kapi wem le kaniepe mete lire il olpe pelpe.

¹⁶ Wolo metine nimou Balam lepe, le lingiepe il olpe piti kapiepe mete era wem le kaniepe piti lirpei le moingi ma falepe mete nemple, le lingiepe il olpe fei pepe kolo wusoli donki lele nempe nemi lirpei watafei metine wape lepe, lirpei lawo metine nimou Balam lire wai olpe pele wuso lingiepe pepe.

¹⁷ Mete fei polpepei pepe, pe wata pirpolo eingim piti pungo le tipe pifei kolo pepe, le pe wata pirpolo nopom liti nef wolo yuf ili lirkilau lalpopo lila le lepe. Mete fei pepe, Ma Ili olo lopori tulum munkunumtei laltepe elpesi lato piti ma laptei pe pratei.

¹⁸ Pe pamwe ire pasiepe il pelpe yaupe, menele re fale lingiepe il pelpe kolo olo, le pe weisipe enke pite mete wuso weitei yefi wem ulel kolo

pepe, pe wala so tounga pesipe mete piti pingiepe il olpe, wolo mete olpe piti rautu nemple yaupe pepe ma weisipe enke piti pulsipe pingiepe wai olpe pelpe piti enke falepe il olpe piti paulelipe nimoure ausi, le il olpe eryai pepe.

19 Pe pempesipe pirpolo wuso pe pingiepe il pelpe, il fei pepe ma kaniepetei piti pile ire pelpe. Wolo pe potei wuso pingiepe il olpe pelpe pepe, menele teingi re falepe kolo olo. Wusoli wem metine onom kere piti lingiepe il menmen, il fei pepe ma wata pirpolo pesio pari lepe, le le miso lusape kolo olo.

20 Wem mete pretawo Apa Ili louku Jisas Krais le pe pretai piti le metine liti kanouku, pe weitei yefi le pe tounga pesipe il men nange olpe pite tef lepei. Le wuso pe nou pe pingiepe il olpe fei pepe le il olpe fei pepe pesiepe papiri pe olo ma pratei olpetei. Wem linu pe pratei olpe, wolo fei pe ma pratei olpetei le pe ma pirkilau pingiepe il olpe pepe.

21 Pe ma teingipe wuso mete fei pepe olo pironom pire tisi liti pratei teingipe tuwopou. Wolo pe pretawo tisi fei le pe pretape il wuso pirpei piti pe ma wai potei pe Ma Ili piti ma pingiepe il pele, le fei pe tounga pesipe, pe men olpe, pe ma pratei olpetei.

22 Mete fei polpepei pepe, il piti paitei yousi pite Ma Ili olo pirpei punkom piripe wem pe pirpei kosauku pirpolo, “Pele langlulu fei, wolo le ma nou le laplei,” le il nemple pirpei pirpolo, “Senge lungungu fei, wolo le ma nou le lualo flepe.”

3*Ma Ili lirpei piti Apa Ili ma nou lau*

¹ Numuwi peikitei, ki fei kantei youti nepei waise nuwone pite ninu nepe. Youti wuso kinu kantei waise nepe le fei nepei, me roum ki kaptei il paitei piti kirpei keilaise enke le enke peise ma pautu piti ma onposi yoporo yasiepe il fei pepei.

² Ki kirpei piti ise ma onposiepe il wuso mete emarengi pite Ma Ili pele, pe mete piti pratei pire enke teingipe felkele le pe sungoitei liye pirpei il fei pepe, le il pite Apa Ili louku le le metine piti kanouku, il pele wuso pupam pele pirpeise piripe pepe, le pe pupam piti ise ma yulpope.

³ Ise ma yinu retai yolpepei, epli wem fei pepei pe wem pire malfem piti Apa Ili ma nou lau, le mete ilepe ma enke falepe il men nange olpe piti pingiepe, le pe ma palwe oli peleteise.

⁴ Pe ma pirpei polpepei, “Le lirpei lirpolo ma lau lepe, le le linei? Yaire manre re pouku pa fei le tef re men nange pepe wala pato so polpepe, menele yefli re fale kolo olo. Wem linu Ma Ili laltei tef teplai re men nange pepe le le lau lau fale fei, menemple re weitei fei polomen kolo olo le pe ma pato fei polpepe.”

⁵ Wolo mete fei pepe, wuso pe onposi poporo, pe ma pretape il punkom piti wem sungoitei liye Ma Ili lirpei le tef re teplai fale. Tipe weitei lire tef tangu le tef tangu lepe fale lifei tipe nimin.

⁶ Le wem lite Noa, tipe ili fale kerais i tef lire mete re men nange wuso pratei tef wem fei lepe.

⁷ Wolo tef re teplai fei lepei lepe, il elpesipe pite Ma Ili pele pepe wala pesio pari piti weli ili ma

fale lalei. Il pite Ma Ili wala pesio tef re teplai fei lepei pari pungario wem liti Ma Ili ma kapi il laptei liripe mete piti pinpim il pele, le le ma liripe nemple.

⁸ Wolo ise numuwi peiki pepe, ise onom pete il yire menmen nempleiye fei pepei kolo olo. Ise ma retai yolpepei, Ma Ili onposio epli wem niliye, le watafei eringi wurutei (1,000 yia), le eringi wurutei pepe, pe watafei epli wem niliye, pe nemtei kolo olo.

⁹ Mete ilepe onposi pirpolo Ma Ili olo kali wem laltei piti lingiepe il pele wuso lirpei pepe, wolo le lolpepe kolo olo. Wolo le lanri onom pele piti lungariepe ma weitei yefi, wusoli le linau piti metine nele ma lila moingi. Le onposi piti mete yeflipiye ma tounga pesipe il olpe le pe kani onom pantowo piti le ma kaniepe yeflipiye.

¹⁰ Wolo wem liti Apa Ili ma nou lau lepe, wem fei lepe ma frou fale watafei metine liti lire ausi, le kotire frou lau lepe. Wem fei lepe teplai ma lire ipli wata pirpolo yuf lini kali weli ili piti loli le le lire ipli lepe, teplai ma lire ipli fei lolpepe le le ma kotire oloye. Menmen piti pratei pinge teplai yuwei pepe, weli ma laplei liripe nempleiye, le tef re men nange piti pratei pepe ma kotire oloye.

¹¹ Men nange fei pepei Ma Ili ma liripe nemple fei lolpepei, le ise mete, ise ma onposi men yire isotei le wai leise piti ratei yolomen? Ise ma ratei yire enke teingipe felkele, le ise wai isotei ye Ma Ili piti yingiepe il pele loteteiye,

¹² wem ise ratei yungario wem ili lite Ma Ili, le ise ma onposi piti weisipe enke pite mete yeflipiye piti pulteise pingiepe il pite Ma Ili soma

ise wata pirpolo raltuwe wem yila yau malfem. Wem fei lepe, teplai yuwei ma weli lalei lirowo niliye, le men nange piti pratei pinge teplai yuwei pepe ma weli liniepe le pe pelesesa oloye.

¹³ Wolo ku ratei mungariepe menmen wuso Ma Ili lirpei piti ma laptei fale pepe. Le ma laltei tef re teplai nele yefli, le mete piti pratei teingipe tuwopou, pe yaupe ma pratei tef teingi yefli fei lepe.

¹⁴ So numuwi peiki, wem ise ratei yungario wem ili fei lepe, ise ma yirkilau onposi piti ratei teingipe, il menemple olpe re ma paiteise topo kolo olo. Ise ma onposi piti yirine onom pite Ma Ili pele teingine le le ma lulpoise piti ratei yire enke malye.

¹⁵ Ise onposi wuso Ma Ili olo lanri onom pele le le waise wem piti ise ma weitei yefi, le le ma kaneise pepe. Min watafei il wuso line winke louku Pol laptei lirpeise liripe pepe, le Ma Ili watowo onom nire wuru piti laptei il fei pepe lirpeise.

¹⁶ Yousi pele yeflipiye wuso laptei pepe, Pol lirpei lire il nempleiye fei pepei. Il ilepe wuso laptei paitei yousi pele pepe olo moingipe piti ku ma retape il pal pelpe moporo, liso mete piti onposi poporo kolo le enke pelpe olo kerere pepe, pe telpalo pirpei namiepe mete nemple pire il fei pepe kolo olo. Pe polpepei piripe il nemple piti paitei yousi pite Ma Ili pele pepe re, pe pirpei namiepe mete nemple pire il pal pelpe poporo kolo olo. So pe potei kete moingi paltei potei piti Ma Ili ma liripe nemple.

¹⁷ Wolo ise numuwi peiki pepe, ise olo retai fei.

Ise ma kotopa isotei soma ise ma weitei yulsipe mete olpe piti yaruwepe il pite Ma Ili lepe, ise ma yulsipe kolo olo. Ise yoporo isotei fei piti Ma Ili ma kaneise wusoli ise yulpowo re yingiepe il pele, le wuso ise weitei yulsipe mete piti yaruwepe il pele pepe, ise ma kali menele teingi re kolo olotei.

¹⁸ Wolo ise ma yingiepe il pite Apa Ili louku Jisas Krais, le metine piti kanouku. Ise yingiepe il pele le le ma lirkilau onom maneise re laileleise, le ise ma retape wai pele yoporo piti kaneise yile singe le ise yirkilau yulpopo re yingiepe il pele. Ku meila nange lele fei le wem oli oli. Punkomtei.

**Il Teingipe Ma Ili Topwepe Lapiri Lirouku
The New Testament in the Olo Language of Papua
New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Olo long Niugini

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Olo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

d20e8cba-d968-58bc-bdd6-a1e14c02ab7f